

"بسمه تعالی"

برنامه راهبردی پژوهش بیمارستان امام رضا (ع) مشهد

محوریت:

- توسعه پژوهش‌های بالینی، ترجمانی و مبتنی بر شواهد (EBM)
- راه‌اندازی مرکز مداخلات بالینی (CTC)
- توسعه همکاری‌های بین بخشی و ارتباط با صنعت

دوره زمانی: آبان ۱۴۰۴ تا آبان ۱۴۰۶

تهیه و تدوین:

دکتر رضا رضوانی معاونت پژوهشی بیمارستان امام رضا (ع)

با مشارکت واحد توسعه تحقیقات بالینی (DCRU)

تحت نظارت:

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

۱. مقدمه و تحلیل وضعیت موجود

بیمارستان امام رضا (ع) به‌عنوان بزرگ‌ترین مرکز درمانی و دانشگاهی شرق کشور، با ظرفیت گسترده در ارائه خدمات تخصصی و فوق تخصصی، انجام پژوهش‌های بالینی و اپیدمیولوژیک از جایگاه ویژه‌ای در تولید شواهد علمی و بالینی برخوردار است. با توجه به الزامات اعتباربخشی پژوهش و ضرورت تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد، این برنامه راهبردی با هدف تلفیق پژوهش‌های بالینی، ترجمانی و مبتنی بر شواهد و نیز ایجاد مرکز مداخلات بالینی و همکاری‌های بین بخشی به‌عنوان ساختار اجرایی پژوهش‌های مداخله‌ای تدوین شده است.

۲. چشم‌انداز، مأموریت و ارزش‌های پژوهشی

چشم‌انداز:

تبدیل مجتمع آموزشی پژوهشی و درمانی امام رضا (ع) به قطب ملی و منطقه‌ای پژوهش‌های بالینی، ترجمانی و مبتنی بر شواهد و الگویی برای استقرار تصمیم‌گیری علمی و بالینی در کشور.

مأموریت:

- ایجاد نظام جامع و کارای پژوهش بیمارستانی بر پایه شواهد علمی
- توسعه پژوهش‌های ترجمانی و مداخله‌ای
- راه‌اندازی مرکز مداخلات بالینی (CTC) جهت اجرای پژوهش‌های کاربردی با هدف بهبود کیفیت مراقبت‌های سلامت
- توسعه همکاری‌های بین بخشی از طریق ارتباط با صنعت و پارتمانهای علوم پایه و نیز دانشگاه‌های غیر پزشکی

۳. اهداف کلان و اختصاصی

- نهادینه‌سازی پژوهش‌های پزشکی مبتنی بر شواهد (EBM) در تصمیم‌گیری‌های بالینی.
- افزایش اثربخشی پژوهش‌های بالینی از طریق طراحی مداخلات مبتنی بر شواهد.
- راه‌اندازی و توسعه مرکز مداخلات بالینی برای طراحی و اجرای مداخلات درمانی و مدیریتی.
- ارتقای توان پژوهشی اعضای هیئت علمی، پزشکان و کادر درمان.
- ایجاد نظام ارزیابی و پایش منظم عملکرد پژوهشی و ترجمانی.
- درآمد زایی برای بخش پژوهش از طریق اجرای پژوهش‌های سفارشی دریافت شده از بخش‌های خصوصی و استفاده از منابع بخش خصوصی در پشتیبانی از برگزاری رویداد های علمی داخلی و بین‌المللی

۴. سیاست‌ها و راهبردهای اجرایی

- تدوین سیاست‌نامه جامع پژوهش بیمارستان با محوریت پژوهش‌های ترجمانی و مبتنی بر شواهد.
- تشکیل شورای راهبردی پژوهش، کمیته پایش و کمیته EBM جهت هدایت برنامه‌ها.
- ایجاد و تجهیز مرکز مداخلات بالینی به‌عنوان بازوی اجرایی پژوهش‌های مداخله‌ای.
- ایجاد و تجهیز مرکز تحقیقات پایه در بالین به عنوان اتصال علوم بالینی به پایه پزشکی و همکاری‌های بین بخشی
- تسهیل اجرای طرح‌های بالینی از طریق تیم پژوهش مرکز توسعه تحقیقات بالینی با حمایت مشاوره آماری، کمیته اخلاق و پشتیبانی اجرایی.
- ایجاد زیرساخت داده‌محور برای ثبت، پایش و تحلیل طرح‌های پژوهشی از طریق توسعه و پایش رجستری‌ها
- توسعه آموزش‌های تخصصی در حوزه روش تحقیق، نگارش علمی و تحلیل شواهد از طریق برگزاری کارگاه‌ها و سمینارها
- ایجاد شبکه همکاری بین‌بخشی و بین‌رشته‌ای در حوزه پژوهش‌های بیمارستانی و علوم پایه مرتبط با بالین
- ایجاد دفتر ارتباط با صنعت در حوزه تعامل‌های پژوهشی و نیز دریافت حمایت‌های مالی در برگزاری رویدادهای علمی

۵. برنامه عملیاتی و شاخص‌های عملکرد (KPI)

برنامه عملیاتی پژوهش در بازه زمانی آبان ۱۴۰۴ تا آبان ۱۴۰۶ شامل مجموعه‌ای از اهداف کمی و کیفی است که به‌صورت دوره‌ای ارزیابی می‌شوند.

شاخص‌های کلیدی عملکرد شامل:

- تعداد طرح‌های پژوهشی بالینی و ترجمانی مصوب و اجراشده.
- درصد پایداری به گایدلاین‌های مبتنی بر شواهد در بخش‌های درمانی.
- تعداد پروژه‌های اجراشده در مرکز مداخلات بالینی.
- درصد طرح‌های پژوهشی منجر به بهبود فرایندهای بالینی.
- تعداد مقالات چاپ‌شده بر اساس داده‌های بیمارستان.
- تعداد دوره‌های آموزشی در زمینه EBM و پژوهش ترجمانی.
- تعداد سمینارها کنگره‌های و جشنواره‌های برگزار شده در بیمارستان
- تعداد گایدلاین‌ها و استانداردهای خدمت تهیه شده زیر نظر معاونت پژوهشی بیمارستان

۶. ساختار اجرایی و فرایند پایش

ساختار اجرایی برنامه به شرح زیر طراحی می‌شود:

- شورای راهبردی پژوهش: سیاست‌گذاری، تصویب و نظارت کلان.
- کمیته پایش پژوهش: ارزیابی مستمر عملکرد پژوهش و ارائه بازخورد اصلاحی.
- مرکز مداخلات بالینی (CTC): مجری پژوهش‌های مداخله‌ای و ترجمانی، مسئول طراحی، اجرا و ارزیابی مداخلات بالینی و مدیریتی.
- مرکز تحقیقات پایه در بالین (CCBR): مجری پژوهش‌های بین بخشی پایه و بالین
- دبیرخانه پژوهش: مسئول مستندسازی، هماهنگی و ارتباط بین واحدها.
- واحد توسعه تحقیقات بالینی (DCRU): ارائه پشتیبانی علمی، آماری و آموزشی به پژوهشگران.

۷. گامهای اجرایی برنامه راهبردی پژوهشی بیمارستان امام رضا مشهد

■ بازه زمانی اجرای برنامه: آبان ۱۴۰۴ تا آبان ۱۴۰۶

این سند به‌عنوان پیوست برنامه راهبردی پژوهش بیمارستان امام رضا (ع)، گام‌های اجرایی مرحله به مرحله را برای تحقق اهداف پژوهشی، راه‌اندازی مرکز مداخلات بالینی (CTC)، مرکز تحقیقات پایه در بالین (CCBR)، و توسعه ارتباط با صنعت تشریح می‌کند.

گام ۱ – برنامه‌ریزی و سازماندهی (آبان تا دی ۱۴۰۴)

۱. تشکیل رسمی شورای راهبردی پژوهش با ابلاغ ریاست بیمارستان.

۲. تعیین و معرفی اعضای کمیته EBM، کمیته پایش پژوهش و هسته مرکزی مرکز مداخلات بالینی (CTC).
۳. تدوین و تصویب سند سیاست نامه پژوهش بیمارستان مبتنی بر برنامه راهبردی.
۴. طراحی ساختار سازمانی مرکز مداخلات بالینی و مرکز تحقیقات پایه در بالین و تعیین شرح وظایف هر واحد.
۵. ایجاد دفتر ارتباط با صنعت و تعیین رابط پژوهش‌های کاربردی.
۶. شناسایی نیازهای پژوهشی اولویت‌دار هر بخش بالینی و پاراکلینیکی از طریق جلسات مشترک با رؤسای بخش‌ها.

گام ۲ – زیرساخت و ظرفیت‌سازی (دی تا اردیبهشت ۱۴۰۵)

۷. تجهیز و آماده‌سازی فضای فیزیکی مرکز مداخلات بالینی (CTC) و مرکز تحقیقات پایه در بالین.
۸. ایجاد سامانه یا بانک اطلاعاتی پژوهش بیمارستان برای ثبت طرح‌ها و داده‌ها.
۹. برگزاری کارگاه‌های آموزشی در حوزه EBM، روش تحقیق، نگارش علمی و تحلیل داده.
۱۰. ایجاد شبکه همکاری با دانشکده‌های علوم پایه، داروسازی، مهندسی و صنایع برای پژوهش‌های بین‌رشته‌ای.
۱۱. تعریف فرایند ارجاع، تصویب و پایش طرح‌های پژوهشی در قالب SOPهای استاندارد.

گام ۳ – اجرا و توسعه فعالیت‌ها (اردیبهشت تا اسفند ۱۴۰۵)

۱۲. آغاز فعالیت رسمی مرکز مداخلات بالینی و پذیرش اولین طرح‌های مداخله‌ای.
۱۳. اجرای پژوهش‌های بالینی ترجمانی مشترک میان بخش‌های مختلف و ارزیابی اثربخشی مداخلات.
۱۴. برگزاری حداقل دو رویداد علمی بزرگ سالانه (سمینار، جشنواره یا کنگره پژوهشی) در سطح بیمارستان.
۱۵. تدوین و انتشار حداقل دو گایدلاین بالینی مبتنی بر شواهد در همکاری با معاونت درمان.
۱۶. آغاز طرح‌های مشترک با صنعت و عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری در زمینه تحقیقات کاربردی.
۱۷. پیگیری چاپ مقالات حاصل از داده‌های بیمارستان در مجلات معتبر داخلی و بین‌المللی.

گام ۴ – پایش، ارزیابی و بهبود مستمر (فروردین تا آبان ۱۴۰۶)

۱۸. اجرای نظام پایش شاخص‌های عملکرد (KPI) هر شش ماه توسط کمیته پایش پژوهش.
۱۹. تحلیل نتایج عملکرد مراکز (CTC و CCB) و شناسایی نقاط قوت و ضعف.

۲۰. تدوین گزارش عملکرد سالانه پژوهش و ارائه به معاونت پژوهشی دانشگاه.

۲۱. طراحی و اجرای طرح‌های بهبود (Action Plans) برای رفع موانع اجرایی و ارتقای شاخص‌ها.

۲۲. مستندسازی تمامی فعالیت‌ها و ارسال مدارک برای ارزیابی‌های کشوری اعتباربخشی پژوهش.

گام ۵ - توسعه و پایداریسازی (از آبان ۱۴۰۶ به بعد)

۲۳. گسترش فعالیت مرکز مداخلات بالینی به سایر بیمارستان‌های تابعه به صورت شبکه‌ای.

۲۴. جذب حمایت‌های مالی از صنعت و شرکت‌های دانش‌بنیان برای پژوهش‌های ترجمانی.

۲۵. توسعه دوره‌های آموزشی تخصصی پژوهش و برگزاری دوره‌های کوتاه‌مدت مشترک با دانشگاه.

۲۶. ارزیابی تأثیر پژوهش‌ها بر شاخص‌های بالینی بیماران مانند کاهش خطا و بهبود طول بستری.

۲۷. ثبت و اعتبارسنجی پژوهش‌ها در ريجستري‌های ملی و بین‌المللی جهت ارتقای جایگاه علمی بیمارستان

جمع‌بندی

اجرای این برنامه با رویکرد تلفیق پژوهش‌های بالینی، ترجمانی و مبتنی بر شواهد، و همکاری‌های بین بخشی زمینه‌ساز ارتقای کیفیت خدمات درمانی، تصمیم‌گیری علمی و افزایش اثربخشی مراقبت‌ها خواهد بود.

مراکز مداخلات بالینی و تحقیقات پایه در بالین، به‌عنوان بخش عملیاتی این برنامه، پل ارتباطی میان پژوهش‌های جامع و چند وجهی و بالین بوده و نقش مؤثری در ترجمه دانش به عمل بالینی ایفا خواهد کرد

- CCBR (Center for Clinical and Basic Research)
- KPI (Key Performance Indicator)
- CTC (Clinical Trial Center)
- CRDU (Clinical Research Development Unit)

دکتر رضا رضوانی

معاون پژوهشی مجتمع آموزشی، پژوهشی و

درمانی امام رضا (ع)

